

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ PRAKTIKA – NAUJI CVP IS IR CVPP FUNKCIONALUMAI

KODĖL DIEGIAMI FUNKCIONALUMAI?

Žaliųjų viešųjų pirkimų (toliau – ŽVP) vykdymas turi tapti ir pamažu tampa kiekvieno pirkimo vykdytojo tikslu vykdant viešuosius pirkimus ir pirkimus (toliau – pirkimai), **todėl siekiant palengvinti dalinimąsi ŽVP praktika įdiegiami pakeitimai CVP IS ir CVPP sistemose. Pakeitimai padės greičiau ir lengviau rasti ne tik pirkimus, kuriuose keliami aplinkosauginiai reikalavimai, bet ir pačius aplinkosauginius reikalavimus.**

1

KAS YRA KEIČIAMA?

Skelbimų formose atsiranda papildomas privalomas laukas: „Vykdomas žaliasis pirkimas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. D1-401 patvirtintą „Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašą“ (toliau – Tvarkos aprašas)“ **su pasirinkimais „Taip“ ir „Ne“.**

Papildomi laukai tarptautinių ir supaprastintų skelbimų formose – skelbime apie pirkimą, skelbime apie projekto konkursą, išankstiniame informaciniame ir reguliariame orientaciniame skelbime savanoriškame išankstiniame skaidrumo skelbime (*ex ante*) ir socialinių ir kitų specialių paslaugų skelbime (klasikiniame ir komunaliniame sektoriuje).

2

Lengvesnei ŽVP pavyzdžių paieškai **CVPP įdiegiamas papildomas filtras** – „**RODYTI TIK ŽALIUOSIUS PIRKIMUS**“. Pažymėjus filtrą rodomi tik tie skelbimai, kurių atsakyme yra pažymėta „Taip“.

Nauji laukai pildomi skelbimo pildymo skiltyje „Priedas“

Pasirinkus „TAIP“ – atsiranda privalomi klausimai su kelių atsakymų pasirinkimo galimybe:

Aplinkos apsaugos kriterijai nustatyti pagal (*galima pasirinkti vieną arba kelis variantus*):

- Tvarkos aprašo 4.1 papunktį (minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai)
- Tvarkos aprašo 4.2 papunktį (I tipo ekologinis ženklas)
- Tvarkos aprašo 4.3 papunktį (aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimai)
- Tvarkos aprašo 4.4 papunktį (4.4.1–4.4.4 papunkčiai)

Aplinkos apsaugos kriterijai nustatyti pirkimo dokumentų dalyje (*galima pasirinkti vieną arba kelis variantus*):

- Techninėje specifikacijoje
- Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimuose
- Kituose reikalavimuose tiekėjams (pvz. ISO, EMAS standartai)
- Tiekėjų kvalifikacinės atrankos kriterijuose
- Pasiūlymų vertinimo kriterijuose
- Sutarties vykdymo sąlygose

Skelbimų formų lauke – „Vykdomas žaliasis pirkimas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. D1-401 patvirtintą „Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašą“ (toliau – Tvarkos aprašas)“ **pildoma TAIP, jeigu vykdomas žaliasis pirkimas pagal Tvarkos aprašo 4 punktą:**

4.1. perkama prekė, paslauga arba darbas (toliau – produktas), kuris yra įtrauktas į produktų sąrašą, atitinka **visus** produktui nustatytus ir aplinkos ministro įsakymu patvirtintus **minimalius aplinkos apsaugos kriterijus;**

4.2. neatsižvelgiant, ar yra produktų sąrašė, atitinka jam nustatytus **I tipo ekologinio ženklo** reikalavimus pagal standartą LST EN ISO 14024 „Aplinkosauginiai ženklai ir aplinkosauginės deklaracijos;

4.3. nėra produktų sąrašė, bet perkamai paslaugai ar darbui tiekėjas **taiko aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus** pagal standartą LST EN ISO 14001 „Aplinkos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“ (toliau – LST EN ISO 14001) arba Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (toliau – EMAS) ar kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos arba tarptautinių standartizacijos organizacijų priimtais standartais, ar kitais tiekėjo pateiktais lygiaverčiais įrodymais;

4.4. nėra Produktų sąrašė, tačiau:

4.4.1. perkamas aplinkosauginis ir aplinkai palankus produktas, kuris patenka į **orientacinį aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių bei paslaugų sąrašą** pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2015/2174 dėl orientacinio aplinkosauginių ir aplinkai palankių prekių bei paslaugų rinkinio, Europos aplinkos ekonominėms sąskaitoms skirtų duomenų perdavimo formato ir kokybės ataskaitų teikimo sąlygų, struktūros ir periodiškumo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 691/2011 dėl Europos aplinkos ekonominių sąskaitų;

4.4.2. perkama inovacija, sukuriant naują arba iš esmės pagerintą produktą, paslaugas ar procesą, įskaitant gamybos, statybos, konstravimo ar kitus procesus, darantį kuo **mažesnę neigiamą įtaką klimato kaitai**, aplinkos taršai, atliekų tvarkymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai, palyginti su rinkoje egzistuojančiais produktais, paslaugomis ar procesais;

4.4.3. perkama **tik nematerialaus pobūdžio (intelektinė)** ar kitokia **paslauga**, nesusijusi su materialaus objekto sukūrimu, kurios teikimo metu nėra numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, nesukuriamas taršos šaltinis ir negeneruojamos atliekos;

4.4.4. pirkdamas produktą pirkimo vykdytojas **savarankiškai nustato aplinkos apsaugos kriterijus**, kurie yra susiję su pirkimo objektu, taikydamas bent vieną iš numatytų aplinkosauginių principų viename, keliuose ar visuose produkto gyvavimo ciklo etapuose.

Skelbimų formų lauke – „Vykdomas žaliasis pirkimas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. D1-401 patvirtintą „Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašą“ (toliau – Tvarkos aprašas)“ **pildoma NE, jeigu pirkimas nevykdomas pagal Tvarkos aprašo 4 p., t. y. pirkimas nepriskiriamas prie žaliųjų pirkimų.**

Pasirinkimas kokius aplinkosauginius reikalavimus nustatyti ir pagal kurį Tvarkos aprašo 4 p. vykdomas žaliasis pirkimas, priklauso nuo konkretaus pirkimo objekto.

SVARBU! Aplinkosauginiai reikalavimai turi būti tikslūs ir aiškūs, negali būti deklaratyvūs, dviprasmiški ar abstraktūs bei turi būti susiję su pirkimo objektu.

Pasirinkimas kokioje (-iose) pirkimo dokumentų dalyje (-yse) aplinkos apsaugos kriterijai yra nustatyti, priklauso nuo pirkimo dokumentuose nustatytų konkrečių aplinkosauginių reikalavimų.

Taikant Tvarkos aprašo 4.4.1- 4.4.3 p. pasirinkimas kokioje (-iose) pirkimo dokumentų dalyje (-yse) priklauso nuo to, kurioje (-iose) dalyje (-yse) yra pateiktas pirkimo objekto aprašymas.

Būtina atidžiai skelbimuose pildyti informaciją apie vykdomą žaliąjį pirkimą, kadangi informacijos, pateiktos skelbimo skiltyje „Priedas“, patikslinti klaidų ištaisymo skelbimu nebus galimybės.

Naudingos nuorodos:

[ŽVP dažnai užduodami klausimai. Žaliųjų pirkimų polapis.](#)